

Владко Мурдаров

Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин“
при Българската академия на науките
София, България

Езикова култура

ЗА АБСУРДНОТО ДЕПУТАТСКО СЛОВОТВОРЧЕСТВО

Преди няколко години от трибуната на Народното събрание се роди думата *финализирам*, която продължава да дразни езиковото чувство на много българи, ратуващи за чистотата на речника ни. Всъщност основните възражения срещу нейната поява се основават преди всичко на факта, че в езика ни съществуват глаголи от рода на *завършивам*, *приключвам*, които имат същото значение. Заради това се смята, че появата на думата *финализирам* не е оправдана и хората са склонни да я разглеждат като чуждица.

Ако разгледаме тази дума обаче, ще си обясним, че появата ѝ е продиктувана от съществуването на по-рано появилия се глагол *стартирам*, който по смисъл е неин антоним. Общото между тези думи е, че от гледище на словообразуването и в двете е използвана чуждата наставка *-ир(ам)*, която, според законите, действащи в езика ни, обикновено се присъединява към чужда по произход основа, за да се създаде нова лексикална единица у нас.

Наставката *-ир(ам)* е доста активна в момента в езика ни, защото в него днес се образуват нови думи преди всичко с чужда основа. Ще припомня, че през последните години с нея бяха образувани например *клонирам*, *принтирам*, *сканирам*, *чекирам* и др. Важното е, че наставката не се добавя към българска основа.

В последните месеци от трибуната на Народното събрание се роди нова дума, която също съдържа наставката *-ир(ам)*. Особеното обаче е, че този път тя е залепена към българска основа. Става въпрос за смущаващия глагол *входирам*. Както е ясно, наставката е добавена към думата *вход*, играеща ролята на основа. Значението на новосъздадения глагол може да се опише като *въвеждам*, *вкарвам*, *вмъквам*, *включвам*, дори *прокарвам*, *налагам* и др. Само тези изброени глаголи са достатъчни да се види, че появата на думата е напълно неоправдана, защото в езика ни съществуват множество синоними, които могат да я заместят успешно.

Очевидно депутатите възприемат новосъздадения глагол като специален термин и заради това са склонни да го включват в речта си, без да си дават сметка, че няма нужда от него. При това се пренебрегва фактът, че самото раждане на думата противоречи на законите на българския език и това я прави неуместна.

Както многократно е отбелязвано, грешките в речта на политиците преминават лесно и в речта на журналистите и така те изобщо се налагат в речта ни. Такъв е и случаят с глагола *входирам*, който вече започна да се появява в журналистическите материали, макар и да няма нужда от него. Когато българският политик говори и дори е склонен към словотворчество, е нужно обаче да се замисля малко повече и върху речта, която предлага, защото неговата речева изява обикновено е заразителна, а резултатът доста често е смущаващ.

✉ Владко Мурдаров
balgarskiezik@gmail.com